

ବାଲୁସବୁତମ୍

(ଦ୍ଵିତୀୟ ଭାଗ)

ପଣ୍ଡିତ ଭାଗୀରଥ ନନ୍ଦଗାନ୍ଧୀ

“ଗୁରୁପରମ୍ପରାଂ ବନ୍ଦେ ଅଜ୍ଞାନ ମୋହନାଶିନୀମ୍
ଯୟା ବିନା ନ ପଶ୍ୟନ୍ତି ସତ୍ତ୍ଵଃ ସ୍ଵାତ୍ତ୍ଵସ୍ତମାଶ୍ଵରମ୍ ।”

- (୧) ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥଶିରମଭିହିତଃ ପୂର୍ବଜୈ ଯଃ ସଦାଃଭୂତ୍
ଦିଲ୍ଲୀନାମ୍ନା ଖଲୁ ପରିଚିତଃ ସାଂପ୍ରତଂ ସୈଷଃନବୈଃ
ଯସ୍ୟୋପାନ୍ତେ କୁରୁ ପୃଥୁ ସୁତାଃ ଭୀଷଣଂ ଚକ୍ରରାଜିଂ
ତସ୍ମାତ୍ ଖ୍ୟାତଂ ଭରତ ଭୁବନେ କ୍ଷେତ୍ରମାତ୍ମ୍ୟଂ କୁରୁଣାମ୍ ।

ଅନୁୟଃ - ପୂର୍ବଜୈଃ ଯଃ ସଦାଚିରଂ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥଃ ଅଭିହିତଃ ଅଭୂତ୍ । ସାଂପ୍ରତଂ
ଖଲୁ ସୈଷ ଦିଲ୍ଲୀ ନାମ୍ନା ନବୈଃ ପରିଚିତଃ । ଯସ୍ୟୋପାନ୍ତେ କୁରୁପୃଥୁ ସୁତା
ଭୀଷଣଂ ଆଜିଂ ଚକ୍ରଃ । ତସ୍ମାତ୍ ଭରତ ଭୁବନେ କୁରୁଣାଂ ଆତ୍ମ୍ୟଂ କ୍ଷେତ୍ରଂ
ଖ୍ୟାତମ୍ ।

ସରଳାର୍ଥଃ - ଆମର ପୂର୍ବସୁରୀମାନେ ଯାହାକୁ ଇନ୍ଦ୍ରପ୍ରସ୍ଥ ବୋଲି କହି ଆସିଛନ୍ତି,
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଆଧୁନିକ ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦିଲ୍ଲୀ ନାମରେ ପରିଚିତ ।
ଯାହା ନିକଟରେ କୌରବ ଓ ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କର ପୁତ୍ରମାନେ ଭୀଷଣ ଯୁଦ୍ଧ
କରିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ଏହା ଭାରତରେ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ନାମରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ
କରିଅଛି ।

- (୨) ଅଶ୍ରୈଷଂ ଯତ୍ ତଦିହନଗର ସ୍ୟାଧିପତ୍ୟଂ ବିଶାଳଂ
ସତ୍ୟଂ କିମ୍ବା ତ୍ରିଦିବଗ ! ଖଲୁ ଦ୍ରକ୍ଷ୍ୟସିତ୍ଵଂ ଯଥେଚ୍ଛଂ
ମାୟାଂ କୈର୍ବା ନିଗଦିତ ମଳଂ ଭାରତପ୍ରାଣ କେନ୍ଦ୍ରଂ
ନାନୋପାୟୈଃ ଗ୍ରସିତୁମ ଚିରଂ ଶାସକାଃ ସଂଯତନ୍ତେ ।